

**Lista 2 z Podstaw logiki, teorii automatów i obliczalności
do wykładu dra hab. Sz. Żeberskiego**

1. Niech zakresem zmienności zmiennych będą liczby naturalne. Zapisz przy użyciu symboli $0, 1, +, \cdot, \leq, |$ oraz symboli logicznych następujące zdania i funkcje zdaniowe:

- a) x jest liczbą parzystą,
- b) każda liczba parzysta większa od 2 jest sumą dwóch liczb pierwszych (hipoteza Goldbacha),
- c) każda liczba naturalna jest sumą czterech kwadratów liczb naturalnych (twierdzenie Lagrange'a).
- d) x jest liczbą pierwszą,
- e) $x = NWD(y, z)$,
- f) każde dwie liczby mają najmniejszą wspólną wielokrotność,
- g) nie istnieje największa liczba pierwsza,

Zaneguj otrzymane zdania i formuły.

2. Niech zakresem zmienności zmiennych będzie zbiór liczb rzeczywistych. Zapisz za pomocą symboli logicznych oraz symboli $=, <, \leq, +, \cdot$ i \mathbb{Q} następujące zdania i formuły:

- a) kwadrat każdej liczby jest nieujemny,
- b) pomiędzy dowolnymi dwoma różnymi liczbami rzeczywistymi istnieje liczba wymierna,
- c) funkcja f jest malejąca,
- d) funkcja f jest monotoniczna,
- e) liczba a jest ograniczeniem górnym zbioru A ,
- f) liczba a jest kresem górnym zbioru A .

Zaneguj otrzymane zdania i formuły.

3. Niech zakresem zmienności zmiennych będzie pewien zbiór Ω . Zapisz za pomocą symboli logicznych oraz symboli $\in, =$ następujące zdania i formuły:

- a) zbiory A i B są rozłączne,
- b) A jest zbiorem potęgowym zbioru B ,
- c) C jest parą uporządkowaną,
- d) C nie jest iloczynem kartezyjskim zbiorów A, B .

4. Niech formuła $r(x, y)$ oznacza, że x jest rodzicem y , niech $m(x)$ oznacza, że x jest mężczyzną. Zdefiniuj za pomocą formuł r oraz m następujące formuły:

- a) x jest bratem y ,
- b) x jest kuzynką y ,
- c) x jest pradziadkiem y ,
- d) x ma dokładnie 2 wnuczki.

5. Niech R będzie relacją na X . Zapisz formuły

- a) R nie jest relacją symetryczną,
- b) R jest zwrotna na X , ale nie jest przechodnia,
- c) R jest słabo antysymetryczna i symetryczna.

Podaj przykłady relacji spełniających powyższe formuły.

6. Niech $R = \{(n, n + 1) : n \in \mathbb{N}\}$. Wyznacz najmniejszą relację przechodnią na zbiorze \mathbb{N} zawierającą relację R .

7. Wyznacz zbiory \emptyset^\emptyset , X^\emptyset , \emptyset^X , $\{X\}^\emptyset$, $\emptyset^{\{X\}}$, $\{X\}^{\{X\}}$, gdzie X jest dowolnym zbiorem niepustym.

8. Niech f będzie funkcją, a A – zbiorem. Pokaż, że $f \upharpoonright A$ jest funkcją i $\text{dom}(f \upharpoonright A) = \text{dom}(f) \cap A$.

9. Niech f i g będą funkcjami. Pokaż, że $f \cup g$ jest funkcją wtedy i tylko wtedy, gdy

$$f \upharpoonright (\text{dom}(f) \cap \text{dom}(g)) = g \upharpoonright (\text{dom}(f) \cap \text{dom}(g)).$$

10. Niech $f : \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2$ będzie funkcją zadaną wzorem $f((x, y)) = (x + y, x - y)$.

- a) Czy odwzorowanie f jest iniekcją?
- b) Czy f jest suriekcją?
- c) Znajdź $f[\mathbb{R} \times \{0\}]$, $f[L]$ oraz $f^{-1}[L]$, gdzie L jest prostą zadaną równaniem $y = x + 1$.

11. Dla zadanych trójek: funkcja f , zbiór A , zbiór B znajdź $f[A]$, $f^{-1}[B]$ oraz sprawdź, czy f jest suriekcją, iniekcją.

- a) $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = 2x^2 + 1$, $A = [-1, 2]$, $B = [-1, 1]$.
- b) $f : \mathbb{N} \times \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{N}$, $f(x, y) = xy$, $A = \{(x, y) : \neg(2|(x+y))\}$, B jest zbiorem liczb pierwszych.
- c) $f : \mathbb{N} \times P(\mathbb{N}) \rightarrow \mathbb{N}$, $f(x, y) = \begin{cases} x & \text{dla } x \in y \\ x + 1 & \text{dla } x \notin y \end{cases}$, $A = \mathbb{N} \times \{\emptyset\}$, $B = \{0, 1, 2\}$.

12. Znajdź bijekcje pomiędzy następującymi parami zbiorów:

- a) \mathbb{N} i \mathbb{Z} ,
- b) $(0, 1)$ i $(3, 5)$,
- c) $(0, 1)$ i \mathbb{R} ,
- d) $(0, 1)$ i \mathbb{R}^+ ,
- e) $[0, 1]$ i $[0, 1)$,
- f) $\mathbb{R} \setminus \mathbb{Q}$ i \mathbb{R} .